

Raadsvergadering : 29 juni 2026

Voorstelnummer : Z-26-170820/D/26/415469

Onderwerp : **Budget Sociaal Werk op School 2026 – 2027**

Stadskanaal, 12 juni 2026

Beslispunten

1. Voor de uitvoering van Sociaal Werk op School in 2026 een aanvullend budget in de begroting 2026 te verwerken van €25.100,00.
2. Voor de uitvoering van Sociaal Werk op School in 2027 een aanvullend budget in de begroting 2027 te verwerken van €300.000,00.

Aan de raad

Inleiding

In schooljaar 2024-2025 is gestart met Sociaal Werk op School (voorheen Jeugdmaatschappelijk Werk op School). Alle Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO) scholen in de gemeente Stadskanaal doen hieraan mee. Zij hebben elk voor vier uren per week per locatie inzet gehad. Voor de volledigheid: het betreft hier twintig PO-scholen en zes VO-scholen/vestigingen in de gemeente Stadskanaal.

Verantwoording en resultaten 2025-2026

Uit de financiële en inhoudelijke verantwoording (bijlage 1), evenals de samenvatting van de vervolgmeting 2025–2026 (bijlage 2), blijkt dat alle betrokken scholen de inzet van Sociaal Werk op School willen continueren. De behaalde resultaten onderstrepen het belang en de noodzaak van voortzetting van deze inzet.

Noodzaak voor besluitvorming

De huidige inzet loopt af op 15 juli 2026. Om continuïteit te waarborgen is tijdige besluitvorming over het vervolg wat betreft het college noodzakelijk. Uitstel van besluitvorming is onwenselijk: dit zou betekenen dat scholen aan het einde van schooljaar 2025-2026 dan wel halverwege het schooljaar (2026–2027) geconfronteerd worden met het wegvallen van de inzet of langdurig in onzekerheid verkeren over voortzetting. Dit is bestuurlijk en uitvoeringstechnisch onwenselijk, omdat het de continuïteit van ondersteuning aan kwetsbare leerlingen en gezinnen onderbreekt, het vertrouwen in de samenwerking schaadt en leidt tot onrust binnen scholen. Bovendien bemoeilijkt het personele inzet en planning bij uitvoerende organisaties. Indien geen besluit wordt genomen over voortzetting per 1 januari 2027, komt de preventieve inzet als voorliggende voorziening te vervallen en bestaat het risico dat de opgebouwde samenwerking tussen onderwijs, sociaal domein en jeugdhulp wordt doorbroken. Dit kan leiden tot latere signalering van problematiek en een grotere inzet van zwaardere, duurdere jeugdhulp, met hogere kosten op de langere termijn tot gevolg.

Naast bovengenoemde is het wat het college betreft wenselijk om over te stappen van een financiering per schooljaar naar een financiering per kalenderjaar, om zo aan te sluiten op de gemeentelijke planning & controlcyclus. Gezien het naderend einde van de huidige collegeperiode en de financiële impact voor de volgende bestuursperiode hebben wij gemeend dit voorstel separaat aan u als raad voor te moeten leggen, in plaats van dit te verwerken via Najaarsnota en begrotingsbehandeling op een later moment.

Sociale Agenda Nij Begun

Er is een sterke link met maatregelen uit de Sociale Agenda van Nij Begun. Op dit moment wordt verwacht dat in het najaar van 2026 vanuit de Sociale Agenda van Nij Begun duidelijkheid ontstaat over beschikbare middelen om deze inzet in de toekomst te bekostigen. Op dat moment kan een inhoudelijke en financiële koppeling worden gelegd met maatregel 7 en maatregel 8. Dit sluit tevens aan bij de landelijke ontwikkeling waarin het Rijk, de VNG en uitvoeringsorganisaties het Convenant Stevige Lokale Teams hebben ondertekend, met als doel dat alle gemeenten uiterlijk in 2028 beschikken over stevige lokale teams die werken volgens het Richtinggevend Kader Toegang, Lokale Teams en Integrale Dienstverlening. Hierbij geldt wel dat de Sociale Agenda kan meefinancieren, maar dat deze niet is bedoeld om de volledige inzet van Sociaal Werk (op School) te dragen.

Beoogd direct en langjarig effect

Direct effect

Door structureel en laagdrempelig aanwezig te zijn op scholen, worden hulpvragen bij leerlingen en ouders vroegtijdig gesignaleerd. Dit maakt het mogelijk om snel en preventief te handelen, bijvoorbeeld door kortdurende ondersteuning (1–5 gesprekken) of door een warme doorverwijzing naar passende hulp. Daarnaast biedt de sociaal werker consulterende ondersteuning aan leerkrachten, intern begeleiders en schooldirecties, waardoor zij beter in staat worden gesteld om adequaat te handelen bij signalen.

Langjarig effect

De inzet draagt structureel bij aan een sterker pedagogisch klimaat op scholen, doordat vroegsignalering en preventie worden geborgd. Op de langere termijn leidt dit tot een lagere drempel naar hulpverlening, een afname van zwaardere zorgvragen en een versterkte samenwerking tussen onderwijs, ouders en hulpverlening. Hiermee wordt duurzaam geïnvesteerd in de ontwikkelkansen en het welzijn van leerlingen.

Doelstellingen

1. Versterken van het pedagogisch klimaat op scholen.
2. Vroegtijdig signaleren en aanpakken van problemen bij leerlingen.
3. Verlagen van de drempel naar hulpverlening.
4. Versterken van de samenwerking tussen onderwijs, ouders en hulpverlening.

De voorgestelde inzet sluit aan bij de aanpak uit het Convenant Stevige Lokale Teams en het Wetsvoorstel reikwijdte Jeugdwet (in consultatie onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van VWS). Een belangrijk onderdeel hiervan is de verplichting voor gemeenten om te voorzien in een lokaal team als laagdrempelig eerste aanspreekpunt voor jongeren en ouders met opvoed- en opgroevragen.

Argumenten

1. Sociaal Werk op School kan (deels) worden beschouwd als voorloper van maatregel 7 ('Brugfunctionaris primair onderwijs') en maatregel 8 ('Versterking pedagogische omgeving in het voortgezet onderwijs') uit de Sociale Agenda van Nij Begun. Deze agenda is begin 2025 gepresenteerd en omvat zestien maatregelen gericht op het vergroten van brede welvaart, met structurele financiering voor een periode van 30 jaar.

De activiteiten binnen Sociaal Werk op School sluiten inhoudelijk aan bij de doelstellingen en inzet van genoemde maatregelen 7 en 8. Hiermee positioneert de gemeente zich in lijn met de ontwikkelingen binnen Nij Begun.

Op dit moment is nog geen concrete financiële toezegging vanuit de Sociale Agenda ontvangen. De verwachting is dat hierover in de loop van 2026 dan wel 2027 duidelijkheid ontstaat. Dit betekent dat de gemeente naar verwachting (gedeeltelijk) gebruik kan maken van middelen vanuit Nij Begun. Let wel: de financiering vanuit de Sociale Agenda aanvullend van aard en niet toereikend voor de volledige inzet.

2. In januari 2026 heeft de gemeente een vervolgmeting uitgevoerd naar de inzet van Sociaal Werk op School (SWoS) bij 26 scholen in de gemeente Stadskanaal. De digitale vragenlijst is ingevuld door 17 scholen.

Uit de resultaten blijkt dat scholen overwegend positief zijn over de inzet van SWoS. Zij ervaren dat de sociaal werker een belangrijke bijdrage levert aan het welzijn van leerlingen, met name door vroegtijdige signalering van problematiek en het bieden van laagdrempelige ondersteuning. De inzet van SWoS richt zich in de praktijk vooral op individuele begeleiding van leerlingen en ondersteuning van ouders. De meest voorkomende hulpvragen betreffen sociaal-emotionele problematiek, mentale gezondheid, thuissituaties en verzuim. Scholen geven aan dat de aanwezigheid van een sociaal werker bijdraagt aan snellere inzet van ondersteuning, een betere samenwerking met ouders en tijdige doorverwijzing naar passende hulpverlening. De vervolgmetering bevestigt daarmee het beeld dat Sociaal Werk op School door scholen wordt gezien als een waardevolle en effectieve voorziening, die bijdraagt aan het welzijn van leerlingen en de verbinding tussen school, gezin en hulpverlening versterkt (zie bijlage voor een nadere uitwerking).

3. Er wordt bewust gekozen voor een looptijd van één schooljaar, aangevuld tot en met het einde van kalenderjaar 2027. Hiermee sluit de verantwoording aan op de gemeentelijke P&C-cyclus. Daarnaast biedt deze afbakening ruimte om in te spelen op te verwachten ontwikkelingen die een zorgvuldige (door)ontwikkeling of herinrichting vereisen. Dit betreft in het bijzonder de uitwerking van maatregel 7 en mogelijk 8 van de Sociale Agenda, evenals ontwikkelingen binnen het jeugddomein, waaronder het Convenant Stevige Lokale Teams en het wetsvoorstel inzake de reikwijdte van de Jeugdwet. Daarnaast biedt de periode van anderhalf jaar ruimte om de huidige werkwijze gericht door te ontwikkelen op basis van ervaringen in de praktijk en de uitkomsten van de vervolgmetering. Dit maakt het mogelijk om, in afstemming met onderwijs, sociaal domein en jeugdhulp, toe te werken naar een meer structurele en duurzame inrichting van Sociaal Werk op School, die beter aansluit bij zowel lokale behoeften als landelijke kaders. Tot slot draagt deze fasering bij aan bestuurlijke wendbaarheid: de gemeente behoudt op een later moment de mogelijkheid om op basis van nieuwe inzichten en ontwikkelingen een weloverwogen besluit te nemen over structurele borging na 2027, zonder dat de continuïteit van de huidige inzet in de tussenliggende periode onder druk komt te staan.
4. Het Rijk, de VNG en diverse uitvoeringsorganisaties hebben het Convenant Stevige Lokale Teams ondertekend. Hiermee is de gezamenlijke ambitie uitgesproken dat gemeenten uiterlijk rond 2028 beschikken over stevige lokale teams, die werken volgens het Richtinggevend Kader Toegang, Lokale Teams en Integrale Dienstverlening. Doel hiervan is te komen tot meer landelijke uniformiteit in inrichting en werkwijze, zodat inwoners kunnen rekenen op eenduidige en passende ondersteuning.

Van gemeenten wordt in dit kader verwacht dat zij onder meer zorgdragen voor:

- a. een passende mix van expertise binnen lokale teams;
- b. heldere samenwerkingsafspraken met ketenpartners, zoals Veilig Thuis en gecertificeerde instellingen;
- c. deelname aan periodieke evaluaties van het richtinggevend kader.

Deze ontwikkeling sluit aan bij het Wetsvoorstel Reikwijdte Jeugdwet, waarin onder andere wordt voorgesteld dat gemeenten zorgdragen voor een lokaal team als laagdrempelig en herkenbaar eerste aanspreekpunt voor jeugdigen en ouders. De voortzetting van Sociaal Werk op School draagt bij aan het versterken van de lokale teams en ondersteunt de gemeente bij het realiseren van de doelstellingen uit zowel het convenant als de beoogde wetswijziging.

Aanpak/uitvoering/voortgang

Het college heeft reeds besloten dat, mocht de gemeenteraad instemmen met beschikbaarstelling van het benodigde budget, subsidie wordt verleend aan Stichting Welstad voor de uitvoering. Dit doet Stichting Welstad in nadrukkelijke samenwerking met ketenpartners, scholen en de gemeente.

Communicatie

Betrokken organisaties worden na uw besluit geïnformeerd.

Juridische consequenties

Het verlenen van subsidie is een collegebevoegdheid. Tegen dat besluit van het college staat bezwaar en beroep op grond van artikel 7:1 en 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht open.

De raad van de gemeente Stadskanaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 juni 2026, nr. Z-26-170820/D/26/415469;

besluit:

1. Voor de uitvoering van Sociaal Werk op School in 2026 een aanvullend budget in de begroting 2026 te verwerken van € 25.100,00.
2. Voor de uitvoering van Sociaal Werk op School in 2027 een aanvullend budget in de begroting 2027 te verwerken van € 300.000,00.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 29 juni 2026.

De raad

mevrouw W.J. Onrust
raadsgriffier

Kosten, baten, dekking en subsidies

Voortzetting van Sociaal Werk op School tot en met 31 december 2027 vergt een totale investering van € 569.366,00, bestaande uit € 174.166,00 voor (het resterende deel van) 2026 en € 395.200,00 voor 2027.

2026

Voor 2026 is € 101.900,00 in de gemeentelijke begroting opgenomen, terwijl de totale lasten € 380.000,00 bedragen. Bij de Voorjaarsnota 2026 is uw raad reeds voorgesteld om € 253.000,00 incidenteel beschikbaar te stellen, maar nadere uitwerking wees uit dat dit nog € 25.100,00 ontoereikend is. De oorzaak is een recente aanvullende kostenopgave voor de periode 15 juli 2026 tot en met 31 december 2026. Wij vragen u dit aanvullende budget van € 25.100,00 beschikbaar te stellen. Om die reden wordt in het besispunt gerept over een 'aanvullend tekort'. Het betreft hier dus het aanvullend tekort ten opzichte van het aan uw raad voorgestelde in de Voorjaarsnota 2026.

2027

Voor 2027 is reeds € 101.900,00 in de gemeentelijke begroting opgenomen. Ter dekking van de totale lasten van € 395.200,00 wordt voorgesteld het tekort van € 293.300,00 te verwerken in de begroting 2027 als zijnde € 300.000,00, zodat een totaalbudget van € 401.900,00 beschikbaar komt. Hiermee wordt voorkomen dat aanvullende middelen bij de Voorjaarsnota 2027 moeten worden aangevraagd.

Er bestaat een reële mogelijkheid dat (een deel van) de kosten voor 2027 kan worden gedekt uit middelen vanuit de Sociale Agenda Nij Begun. Naar verwachting ontstaat hierover in het najaar van 2026 duidelijkheid. Wij zullen uw raad hierover vanzelfsprekend proactief informeren.

Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Sociaal Werk op School: inhoudelijke verantwoording 2025 Stichting Welstad
2. Samenvatting vervolgmeting gemeente aan scholen

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester